

[Kaj Hansen.]

ikke at fremsætte eller medvirke til boliglove, der ændrer forligets indhold, eller som vil betyde udgifter ud over forliget, medmindre alle partier er enige om det. Dermed har man i realiteten i en sen natte-time bundet partierne til denne boligpolitik, ikke alene i den folketings-samling, vi nu har, men også i de næste 4 år, også for de folketingsmedlemmer, som i denne periode bliver nyvalgt til folketinget, hvis de kommer til at høre til et af de 6 her omtalte partier.

Jeg synes, det er forfærdeligt at tænke sig, at socialdemokratiet på dette område fuldstændig har afskåret sig selv fra at tage boligpolitiske initiativer i 4 år eller medvirke til en ny boligpolitik inden for samme tidsrum. Jeg kan godt forstå, at der er nogle, der har reageret nok så kraftigt herimod.

Dette forlig om boligpolitikken er jo også et spørgsmål om politisk holdning. Ved det første forlig om bunden opsparing og tilskud til arbejdsgiverne hjalp socialdemokratiet Hartlingregeringen i gang. De store strejkeaktioner fik partiet til at springe fra i sidste øjeblik, da afgiftslovene skulle gennemføres, og nu har socialdemokratiet cementeret venstre-regeringens fortsættelse.

Selv om arbejderklassens store flertal, inklusive socialdemokratiske vælgere, og mange andre helst vil af med Hartlingregeringen så hurtigt som muligt, så kunne man dog i det mindste lade være med at forlænge dens liv; dette boligforlig kunne jo ikke gennemføres uden socialdemokratisk støtte; og i så fald ville et nyt valg være rykket meget nær. Dette er holdningsløst, det kunne næsten fortjene et æresabonnement på Holdningsløse Tidende.

Det, der tiltrænges, er en ny politik, den skulle være gennemført i stedet for dette boligforlig, og det er den politik, som kommunisterne foreslår. Inflation, jord- og ejendomsspekulation har afgørende indflydelse på boligomkostningerne, derfor må der sættes ind på at nedbringe produktionsomkostningerne på boliger. Staten og kommunerne skal overtage al jord til boligformål og derefter leje den ud til boligbyggeri. Jord- og ejendomsspekulation og belåning af inflationsgevinster skal bremses effektivt ved gennemførelse af kommunisternes forslag om indfrysning af inflationsgevinsten som en offentlig prioritet i jord og fast ejendom, således at

denne ikke kan belånes og først skal forrentes ved salg.

Det almennyttige byggeri skal statsfinansieres til en fast lav rente, der sikrer en lav husleje, der kan betales af almindelige løndtægter.

I den udstrækning, produktionsomkostningerne billiggøres og huslejen bringes ned, kan boligsikringen nedbringes eller helt bortfalde for alle med undtagelse af folke- og invalidepensionister og andre med tilsvarende indtægter, f. eks. de uddannelsessøgende.

Det høje renteniveau vil øge behovet for almennyttigt byggeri, derfor vil 8.000 lejligheder pr. år være helt utilstrækkeligt; dette tal bør fordobles til en begyndelse og senere tredobles.

Lejeloven skal revideres i overensstemmelse med de ønsker og de krav, der bl. a. er fremsat af Lejernes Landsorganisation, og beboerdemokrati skal indføres for lejerne overalt. Jeg vil gerne sige, at det gælder også i den del af det almennyttige byggeri, hvor det endnu ikke er sket.

Der skal også skabes lovhjælp for, at lejerne kan overtage udlejningsejendomme.

Omkring disse principper kan der føres og gennemføres en rigtig social politik, og det er en principiel politik, der ikke har den holdningsløse karakter, som vi har set med dette boligforlig.

Mølgaard (DR):

Der var en ordfører — jeg tror, det var hr. Bendix — der var inde på, at dette forlig var blevet bedre og bedre, jo længere man havde forhandlet; jeg kunne i så fald ønske mig, at man havde forhandlet noget længere, hvis det er rigtigt. Vores appetit på det, de 6 partier her er nået frem til, er i hvert fald ikke overvældende stor, vi kunne ønske os, at man gik tilbage i køkkenet igen og kokkererede nok en gang. Jeg tror også, at befolkningens appetit vil være overordentlig ringe, jeg misunder ikke forligspartierne, når de nu skal ud til vælgerne og sige: velkomme. Jeg tror dog, at vælgerne må erkende, at nu må de til at spise; glide ned, det skal dette her.

Vi må lære at leve med dette forlig; der er jo et komfortabelt flertal bag, ser det ud til. Det har øjensynlig været svært nok at få det til at glide ned inden for de 6 partier, inden